

ELS PRONOMS PERSONALS I DEMOSTRATIUS

1. Completa les oracions següents amb la forma correcta del pronom personal. Guia't per la traducció.

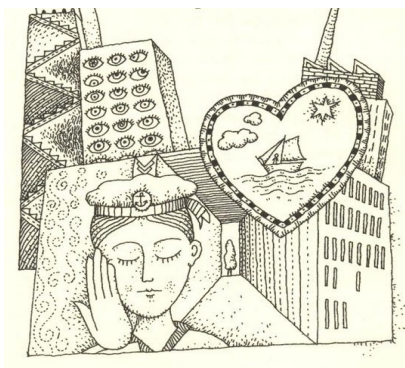
- a) Tu amas, ego amo. (Tu m'estimes, jo t'estimo.)
- b) Miles litteras mittit. (El soldat m'envia cartes.)
- c) dixit ueritatem. (Ens ha dit la veritat.)
- d) In speculo uidet. (Es mira al mirall.)
- e) librum reddo. (Et torn el llibre.)
- f) Hic liber est. (Aquest llibre és per a vosaltres.)
- g) Venio ad forum. (Venc amb tu al fòrum.)

2. Passa a acusatiu sg, acusatiu pl i genitiu pl els sintagmes següents:

haec soror, -oris	illa res, rei	hic dominus, -i	illud mare, -is
ista magistra, -ae	iste magister, -tri	hoc caput, -itis	istud flumen, -inis

3. Completa els sintagmes amb la forma correcta del demostratiu **hic, haec, hoc**. Tradueix-los i canvia'ls de número.

.....epistulam	cornu	senatum	spem
.....auxilium	tempora	aram	diei
.....ruris	uiri	fratrem	hostibus

Nautarum et agricolarum uita

Nauta et agricola diuersi sunt moribus et studiis. Hic stabilem habet sedem, ille locum mutat. Hic mores antiquos seruat, ille morum alienorum studiosus est. Huius uita tranquilla est, illius periculorum plena. Hunc agri et prata, illum fluuii et maria delectant. Hi narrant de agris, de frugibus, illi de terris alienis, de urbibus, nauibus, procellis.

El llop i el ca

Macer lupus cani perpasto¹ occurrit. Huic ille dixit: «Tu nites, ego esurio». Tum canis ita respondit: «Illam domum custodio; igitur dominus mihi ossa et carnem ex mensa iactat. Sic sine labore uentrem meum impleo. Tibi quoque dominus meus ossa carnemque dabit. Sub illo tecto securus uiues nec iam in siluis niues imbresque tolerabis. Mihi comes eris et ego te erudiam». Lupus gaudet nec recusat at uidet attritum canis collum. Tum canem interrogat: «Unde est istud?». Respondet canis: «Nugae² sunt! Serui me interdum alligant: sic melius nocte uigilo». Lupus exclamat: «Non iam tibi inuideo, canis! Ista mihi non placent. Libertatem optabiliorem quam uitae comoda existimo».

1. perpastus, -a, -um: ben alimentat, gras.

2. nugae, -arum (f): beneitura, fotesa.

Quin ensenyament o ensenyaments es poden extreure de la falla? Justifica'ls.

LA VEU PASSIVA (TEMA DE PRESENT)

1. Completa els enunciats verbals. Llavors conjuga el present, l'imperfet i el futur imperfect passiu d'aquests verbs i tradueix-los:

aedifico 1

iubeo, iussi, iussum 2

coquo, coxi, coctum 3

pauio 4

officio, -feci, -fectum 3

2. Analitza sintàcticament i tradueix aquestes oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

1. Media nocte a captiuis fuga temptabatur.2. Hostium dux telo uulneratur.3. Ager ac uicus atroci incendio uastantur.4. Haec Romanorum uictoria a legatis consuli nuntiabitur.**Destrucció de Troia per part dels grecs**

Nox erat atque in terris omnia animalia somnus inuaserat. Troiani quoque graui somno premebantur. Tum hostium classis ex insula Tenedo¹ ad litus Troianum nauigauit. Graeci milites in equi uentre abdunt et urbem inuadunt. Caeduntur passim uiri atque urbs tota

clamoribus, caedibus incendiisque miscetur. Troiani alii in somno trucidantur, alii in pugna occumbunt. Priamus² in sua regia ante deorum aras Achillis³ filio obtruncatur. Omnia flamma ferroque uastantur.

1. Tenedus, -i (f): Tènedos (illa situada davant Troia).
2. Priamus, -i (m): Príam (rei de Troia).

3. Achilles, -is (m): Aquil·les.

ELS PRONOMS ANAFÒRICS. ALTRES VALORS DE L'ACUSATIU

1. Completa aquestes oracions amb l'anafòric corresponent i tradueix-les:

- a) Claudius **suum amicum** in schola uidet. Ille uocat. (eis / eos / eum)
- b) Claudia cum **suis amicis** est et librum cum legit. (eas / eis / eos)
- c) **Iuppiter et Iuno** multos filios habebant. Vulcanus filius est. (eorum / eis / eos)

2. Analitza sintàcticament i tradueix les següents oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

- 1. Romulus primus rex fuit et eum Numa Pompilius¹ successit.
- 2. Caesar duas legiones conscripsit, cum iis Rhodanum transiit² et tria milia passuum castra mouit.
- 3. Omnes consules eandem sententiam exponunt.
- 4. Ipse Catilina³ iuuentutem mala facinora edocebat.
- 5. Is rex annos quattuor et uiginti regnauit.
- 6. Eorum copiae tria milia passuum e castris distabant.

1. Numa Pompilius, -ii (m): Numa Pompili.
2. transiit: perfet de *transeo*, -ii, -itum.

3. Catilina, -ae (m): Catilina (nom d'home romà).

La guineu i la serp

Vulpes serpentem diu sub arbore immotum spectauit. Tum, curiosa, eum rogauit: «Cur iam multas horas in arboris umbra iaces, nec praedam requiris?» «Non requiesco», respondit serpens, «sed leonem exspecto: eum petam atque dentibus meis uenenatis occidam». Risit uulpes, nam leo appropinquauit et pauidus serpens in herba latuit.

LA VEU PASSIVA: TEMA DE PERFET

1. Completa els enunciats verbals. Llavors conjuga el perfet, el plusquamperfet i el futur perfet passiu d'aquests verbs i tradueix-los:

conseruo 1

exerceo, -ui, -itum 2

depono, -posui, -positum 3

munio 4

corripio, -ripui, -reptum 3

2. Analitza sintàcticament i tradueix les següents oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

1. Carmina poetarum a pueris in schola lecta erant.
2. In hoc bello Achaei¹ uicti sunt et auxilia regem poposcerunt.
3. Troia dolo a Graecis capta atque deleta est.
4. Pontes interrupti tempestate erant sed a militibus refectioni sunt.
5. Theseus² a populo rex creatus est et laudatus.

1. Achaeus, -a, -um: aqueu (habitant d'Acaia).

2. Theseus, -i (m): Teseu.

La còlera de Neptú

La ira de Neptú, David Gurdiel, 2011

Graeci uictores in patriam redierunt. Multi uero labores fuerunt Ulixi¹, Ithacae² regi. In ea insula Penelopa³, fida uxor, ac Telemachus⁴, carus filius, magna spe Ulixi¹ reditum expectabant. Neptunus uero Ithacae² regi iratus erat. In pugnis enim marium deus Troianis adfuerat⁵, nec Graecorum uictoriam cupiuerat. Sed Ulixi¹ fraude Graeci Troianos uicerant. Itaque, propter dei odium, Ulixes¹ eiusque comites diu per maria errauerunt.

1. Ulixes, -is (m): Ulisses.

2. Ithaca, -ae (f): Ítaca.

3. Penelopa, -ae (f): Penèlope.

4. Telemachus, -i (m): Telèmac.

5. Adfuerat: plusquamperfet de *adsum*, *adfui*, - (amb datiu).

Augustus (Eutropi, *Breviari*, 7, 8-9)

Octavianus Augustus¹ rem publicam quadraginta et quattuor annos solus obtinere, ante enim duodecim annis cum Antonio² et Lepido³ tenebat. Decedit autem septuagesimo sexto anno morte communi in Atella⁴, Campaniae⁵ oppido. In campo Martio⁶ sepulturam dant. Virum deo similem⁷ putabant.

1. Octavianus Augustus, -i (m): Octavià August.

2. Antonius, -i (m): Antoni (nom d'home romà).

3. Lepidus, -i (m): Lèpid (nom d'home romà).

4. Atella, -ae (f): Atel·la (ciutat de la Campània).

5. Campania, -ae (f): Campània (regió d'Itàlia central).

6. Martius, -a, -um: de Mart.

7. Similis: adjectiu que es construeix amb datiu.

August Prima Porta, I dC

ELS PRONOMS RELATIUS. LES ORACIONS SUBORDINADES DE RELATIU O ADJECTIVES

1. Declina:

qui en singular

quae en plural

quod en plural

2. Analitza morfològicament i canvia de número les següents formes del pronom relatiu:

quae

qui

quo

quod

quibus

3. Analitza sintàcticament i tradueix les següents oracions. Llavors fes el comentari morfològic de les paraules subratllades.

1. Caesar omnibus sociis, quos in Hispania habebat, multa praemia dedit.

2. Omnes milites, qui hodie in castra sunt, cras cum hostibus forte proelium committent.

3. In locum Romani peruenerunt, ubi hostes insidias parauerant.

4. Regio est, cuius flumina multas insulas efficiunt.

5. Postero die porta Iouis, quae aduersus castra Romana erat, iussu proconsulum aperta est.

Numa Pompili, rei de Roma

Numa Pompilius¹ Romae secundus rex creatus est. Leges et mores Romanis constituit; annum, qui prius sine aliqua² computatione confundebatur, in decem menses descripsit. Quoque infinita templa Romae constituit.

1. Numa Pompilius, -i (m): Numa Pompili (un dels reis de Roma).

2. Aliqua: ablatiu sg femení de aliquis, -qua, -quid.

Descripció de la disposició i l'ordre de les tropes de Cèsar (Caesar, De Bello Gallico, II, 19)

Consuetudine Caesar sex legiones expeditas ducebat, post eas exercitus impedimenta conlocavit; inde duae legiones, quas proxime conscripserat, quae agmen claudebant, praesidio erant. Equites nostri cum hostium equitatu proelium commiserunt.

Actitud i gustos de l'emperador Aurelià (*Història Augusta, "Aurelià", 50*)

Aurelianus¹ medicum ad se nunquam uocauit sed ipse se inedia curabat. Erat rarus in uoluptatibus sed mimis delectabatur; uehementissime autem delectatus est fagone² qui uno die ante mensam eius aprum integrum comedit. Habuit tempus fortunatissimum praeter seditiones quasdam³ domesticas.

1. Aurelianus, -i (m): Aurelià.

2. Fago, -onis (m): golafre.

3. quasdam: ve de *quidam*, *quaedam*, *quoddam*. Declina com *qui*, *quae*, *quod* més la partícula invariable -dam.

El rei Servi Tul·li (*Eutropi, I, 7, 1*)

Post Tarquinius Priscum¹ suscepit imperium Seruius Tullius², qui genitus erat ex nobili femina sed captiua et ancilla. Hic quoque Sabinos subegit; montes tres, Quirinalem³, Viminalem⁴, Esquilinum⁵, urbi adiunxit; fossas circum murum duxit. Occisus est a genero suo Tarquinio Superbo⁶, filio eius regis, cui ipse successerat, et a filia, quam Tarquinius habebat uxorem.

1. Tarquinius Priscus, -i (m): Tarquini Prisc/el Vell (5è rei de Roma).

2. Seruius Tullius, -i (m): Servi Tul·li (6è rei de Roma).

3. Quirinalis, -is (m): Quirinal (turó de Roma).

4. Viminalis, -is (m): Viminal (turó de Roma).

5. Esquilinus, -i (m): Esquilí (turó de Roma).

6. Tarquinius Superbus, -i (m): Tarquini el Superb (7è rei de Roma, fill de Servi Tul·li).